Āraišu arheoloģiskajā parkā jaunā apmeklētāju centra būvniecība norit pilnā sparā

Apmeklētāju plūsma uz Āraišu ezerpili ir bijusi ievērojama kopš 1965.gada, kad LPSR Zinātņu akadēmijas Vēstures institūta Āraišu arheoloģiskā ekspedīcija arheologa Jāņa Apala vadībā uzsāka Ezerpils arheoloģisko izpēti. Gan vietējiem ļaudīm, gan viesiem no tuvākām un tālākām zemēm bija ļoti interesanti uzzināt par senvēstures noslēpumiem tieši no arheoloģisko izrakumu laukuma un no speciālistiem, kas tur strādāja.

2018.gadā apritēja 25 gadi, kopš Āraišu arheoloģiskais parks oficiāli atvērts sabiedrībai. 1993.gadā arheologa Jāņa Apala vadībā jaundibinātais Āraišu ezerpils fonds pēc vairāku gadu sarežģītiem ezerpils apsaimniekošanas formas meklējumiem (līdz tam Ezerpils muzejparku apsaimniekoja gan Gaujas nacionālais parks, gan Cēsu muzeju apvienība) ieguva LR Augstākās padomes uzticēšanos - tika pieņemts lēmums nodot Āraišu ezerpili Kultūras ministrijai Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas gādībā. Kultūras ministrija savukārt, apsaimniekošanā kompleksa teritoriju valdījumā nodeva Āraišu ezerpils fondam. tas bija pirmais gadījums Latvijā, kad valsts nozīmes kultūras piemineklis tiek uzticēts sabiedriskai organizācijai.

Fonds veiksmīgi apsaimniekoja Āraišu arheoloģisko muzejparku līdz 2008.gadam. Šajā laikā parku apmeklēja vairāk 340 000 viesu. No 2008. līdz 2017.gadam muzejparks tika iekļauts Latvijas Nacionālā vēstures muzeja sastāvā, kad to savā pārziņā un apsaimniekošanā pārņēma Amatas novada pašvaldība.

Visu šo gadu laikā Āraiši ir bijuši viens no Vidzemes mīlētākajiem vēsturiskajiem

tūrisma objektiem ar augstu pievienoto vērtību - zinātnisko pamatojumu un unikalitāti. Ir ieguldīts liels cilvēciskais darbs un mīlestība, kā arī investēti lieli finanšu līdzekļi, tomēr to vienmēr ir bijis par maz. Tāpēc prioritāte ir bijusi vēsturiskā objekta uzturēšana un attīstīšana, noliekot malā nepieciešamību pēc apmeklētāju servisa ēkas.

Par apmeklētāju centra izveidi ir domāts kopš pašiem muzejparka veidošanas pirmsākumiem, ir bijuši izstrādāti dažādos laikos vairāki projekti, tomēr finanšu nepietiekamības dēļ katru reizi ēkas būvniecība ir atlikta.

Līdz 2018.gadā pirmo reizi parka pastāvēšanas vēsturē ar Amatas novada gādību, realizējot ES projektu, top apmeklētāju centrs, kurā viesiem būs iespēja iepazīties ar ezerpils vēsturi, senajiem latgaļiem, izzināt ezerpils rekonstrukcijas gaitu, uzzināt par Āraišu lomu pasaules kartē. Apmeklētāju centrā atradīsies arī Amatas novada tūrisma punkts, piedāvājot iespēju uzzināt par visa novada un apkārtējo kaimiņu novadu, Latvijas tūrisma iespējām. Te būs arī īpaša velotūristu pietura.

Plānots, ka Āraišu arheoloģiskā parka apmeklētāju centrs viesiem tiks atklāts 2019.gada rudenī. Apmeklētāju centrs top Eiropas Savienības līdzfinansētā projektā "Kultūra, vēsture, arhitektūra Gaujas un laika lokos".

Priecājamies, ka esam viena no svarīgākajām Latvijas kultūras mantojuma vietām, kas var stāstīt par Latviju, par ceļu uz brīvu Latviju. Šīs vietas unikalitāti rada ne tikai objekta rekonstrukcija, bet arī stāsts par kādu neatlaidīgu latvieti, arheologu Jāni Apalu, kurš spēja piepildīt savu dzīves sapni – augšāmcelt seno latgaļu apmetni no ezera dzīlēm.

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Reģionālās attīstības fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē